

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

රේගු දෙපාර්තමේන්තුවේ රේගු අතිකාල, නැව් බඩු පරීක්ෂා කිරීමේ ගාස්තු සහ රේගු තොරතුරු හා තාක්ෂණ සන්නිවේදන අරමුදලේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(3) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට අරමුදලේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාශ්වයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, අරමුදල අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය අරමුදල ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා අරමුදල අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි. අරමුදලේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, අරමුදලේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක්

නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනා ගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්‍රාව්‍යතාවයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභූරිමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මහභූරිමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් අරමුදලේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා අරමුදලේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකි තාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ අරමුදලේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේද යන බව,
- යම් අදාල ලිඛිත නීතියකට හෝ අරමුදලේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව අරමුදල ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාල නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.5.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළව රේගු නිලධාරීන්ට ගෙවිය යුතුව තිබූ එකතු වටිනාකම රු.2,995,200ක් වූ තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ ගාස්තු මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ රු.3,993,600 ක් ලෙස දැක්වීම	මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි දැක්වෙන ගෙවිය යුතු තොරතුරු තාක්ෂණ හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ ගාස්තු වටිනාකමින් 2024 වර්ෂයේ ඔක්තෝම්බර්, නොවැම්බර් හා දෙසැම්බර් මාස වලට අදාල ගෙවිය යුතු වටිනාකම පමණක් 2025 පෙබරවාරි මස	මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ බැඳීම් හා බැරකම් නිවැරදිව ඇතුළත් විය යුතුය.

තුළින් රු.998,400ක් අධිප්‍රමාණය වී තිබුණි.

ගෙවා ඇත. ගෙවීමට නියමිත ඉතිරි මුදලට අදාල ලිපිගොනු මෙතෙක් මූල්‍ය අංශය වෙත ලැබී නොමැති අතර අදාල ලිපිගොනු සම්පූර්ණ වූ වහාම ගෙවීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළව ඒකාබද්ධ අරමුදලට ගෙවිය යුතුව තිබූ එකතු වටිනාකම රු.748,800ක් වූ තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ ගාස්තු මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ රු.998,400 ක් ලෙස දැක්වීම තුළින් රු.249,600ක් අධිප්‍රමාණය වී තිබුණි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි දැක්වෙන ගෙවිය යුතු තොරතුරු තාක්ෂණ හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ ගාස්තු වටිනාකමින් 2024 වර්ෂයේ ඔක්තෝම්බර්, නොවැම්බර් හා දෙසැම්බර් මාස වලට අදාල ගෙවිය යුතු වටිනාකම පමණක් 2025 පෙබරවාරි මස ගෙවා ඇත. ගෙවීමට නියමිත ඉතිරි මුදලට අදාල ලිපිගොනු මෙතෙක් මූල්‍ය අංශය වෙත ලැබී නොමැති අතර අදාල ලිපිගොනු සම්පූර්ණ වූ වහාම ගෙවීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ බැඳීම් හා බැරකම් නිවැරදිව ඇතුළත් විය යුතුය.

(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ණයගැති ලෙජරයේ ගුවන් සමාගම් 02 කින් ලැබිය යුතුව තිබූ එකතු වටිනාකම රු.240,000ක් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ අවසන් ණයගැති ශේෂය තුළ දක්වා නොතිබීම නිසා ණයගැතියන් අවප්‍රමාණය වී තිබුණි.

අතපසුවීමකින් Jazeera Airways වෙතින් ලැබිය යුතු රු.105,000 ක මුදල අවසාන ණය ගැති ශේෂය තුළ දැක්වීමට නොහැකි වී ඇත. මත්තල ගුවන්තොටුපල විසින් 2024 පෙබරවාරි මාසයට අදාළව ගෙවිය යුතු රු.135,000.00 ක මුදල 2024.07.16 දින ගෙවා අවසන් කර ඇති බැවින් 2024.12.31 දිනට අවසන් ණයගැති ශේෂය තුළ ඇතුළත් කර නොමැත.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ජංගම වත්කම් හා ලැබිය යුතු ශේෂ නිවැරදිව ඇතුළත් විය යුතුය.

1.5.2 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී අතිකාල රු.988,217,366 ක් ද, නැව් බඩු පරීක්ෂා කිරීමේ ගාස්තු රු.153,551,288 ක් ද, තොරතුරු තාක්ෂණ හා සන්නිවේදන ගාස්තු රු.11,980,800.ක් ද වශයෙන් එකතුව රු.1,153,749,454 ක් නිලධාරීන්ට ගෙවා තිබුණ ද, එකී වියදම් තහවුරු කිරීමේ සාක්ෂි වන සේවයට වාර්තා කළ බව සනාථ කෙරෙන ඇඟිලි සලකුණු වාර්තා විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

සාමාන්‍යයෙන් රාජ්‍ය නිලධාරීන්ට අතිකාල සහ නිවාඩු දින රාජකාරි ඉටු කිරීම වෙනුවෙන් ගෙවීම් සිදු කරනු ලබන්නේ ආයතන සංග්‍රහයේ VIII පරිච්ඡේදය ප්‍රකාරවය. නමුත් ශ්‍රී ලංකා රේගුවේ නිලධාරීන්ට මෙම ගාස්තු ගෙවනු ලබන්නේ ආයතන සංග්‍රහයේ IX පරිච්ඡේදයේ දක්වා ඇති “ගාස්තු” ප්‍රකාරව වේ. එම පරිච්ඡේදයේ 1:1:1 හි සඳහන් පරිදි “රේගු දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන්ට ආණ්ඩුවට කරනු ලබන සේවයක් වෙනුවෙන් ගාස්තුවක් ලබා ගැනීමේ හැකියාවක් ඇත.” එම රේගු සේවා ගාස්තු අතිකාල ගෙවීම් වර්ගීකරණයට අයත් නොවේ.

නිර්දේශය

රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛ හා රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාවේ නිර්දේශ අනුව ඇඟිලි සලකුණු යන්ත්‍ර භාවිතා කළ යුතුය.

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

	නීති, රීති හා රෙගුලාසි වලට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	2007 ඔක්තෝබර් 26 දිනැති අංක 1520/17 දරන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය	රේගු අතිකාල, නැව් බඩු පරීක්ෂණ ගාස්තු ගිණුමෙන් රේගු නිලධාරීන්ට ගෙවීම් කිරීම සඳහා මුදල් අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් විසින් අනුමත කරනු ලැබූ පටිපාටියක් පැවතිය යුතු වුවත්, එවැනි කාර්ය පටිපාටියක් අනුමත කරගෙන නොතිබුණි.	රේගු අතිකාල සහ නැව්බඩු පරීක්ෂණ ගාස්තු ගිණුමෙන් රේගු නිලධාරීන්ට ගෙවීම සඳහා මුදල් අමාත්‍යාංශ ලේකම්ගේ MF1/4/CUS/474 හා 2010.11.09 දිනැති ලිපිය මගින් අනුමැතිය ලබා ගෙන ඇත.	ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රයන්ට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ)	2013 මාර්තු 01 දිනැති අංක 855 දරන දෙපාර්තමේන්තු නියෝගය, 2018 ඔක්තෝබර් 01 දිනැති අංක 1247 දරන දෙපාර්තමේන්තු නියෝගය සහ 2024 සැප්තම්බර් 25 දිනැති අංක 1664 දරන දෙපාර්තමේන්තු නියෝගය	2004 වර්ෂයේ දී අනුමත කරන ලද පැයක අතිකාල රේටය දෙපාර්තමේන්තු නියෝග අංක 855 මගින් සියයට 45 කින් වැඩිකිරීමටත්, නියෝග අංක 1274 මගින් 2018 වර්ෂයේ දී නැවත සියයට 50 කින් වැඩිකිරීමටත් නියෝග අංක 1664 මගින් නැවතත් 2024 වර්ෂයේ දී සියයට 50 කින් වැඩිකිරීමටත් අතිකාල කමිටුවේ අවසාන නිර්දේශයට යටත්ව රේගු අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින් අනුමත කර තිබුණි. එහෙත් මෙම නියෝගයන් නිකුත් කිරීම සඳහා අතිකාල කමිටුවේ හෝ මුදල් අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතිය ලද බව විගණනයට තහවුරු නොවුණි.	අතිකාල කමිටුවේ නිර්දේශයට යටත්ව කටයුතු කර ඇත. මුදල් අමාත්‍යාංශ ලේකම්ගේ අංක 1/රේගු/47/3 හා 2004/02/09 දිනැති ලිපිය මගින් වර්තමාන වැටුප පදනම් කර ගනිමින් අතිකාල ගණනය කර ගෙවීමට අනුමැතිය ලබා දී ඇත. ඒ අනුව 2013, 2018 හා 2024 යන වර්ෂවලදී අතිකාල කමිටුවේ නිර්දේශ මත එම ප්‍රමාණයන් සංශෝධනය කර ඇත.	අතිකාල කමිටුවේ නිර්දේශ සමඟ මුදල් අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.167,004,158 ක උනතාවයක් වූ අතර පසුගිය වසරේ උනතාවය රු.123,832,042ක් විය. ඉකුත් වර්ෂයට සාපෙක්ශව සමාලෝචිත වර්ෂයේ උනතාවය රු.43,172,116 කින් වැඩිවී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. අතිකාල ගෙවීම්, පසුගිය වසරට සාපෙක්ෂව රු.126,155,793 කින් වැඩි වීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය
3.1 කළමනාකරණ අකායර්ක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) පසුගිය වර්ෂ 5 ක කාල සීමාව තුළ රේගු අතිකාල අරමුදලට ලද ආදායම ඉක්මවා එකතුව රු.790,606,873 ක වැය දරා තිබීම හේතුවෙන් 2020 වර්ෂයේදී රු.2,133,975,331 ක්ව පැවති සමුච්චිත අරමුදලේ ශේෂය 2024 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට රු.1,469,975,205 ක් දක්වා රු.664,000,126 කින් අඩුවී තිබුණි. රැස්කරන ලද ආදායමට වඩා ගෙවීම් සිදුකිරීම මෙයට හේතු වී තිබුණු නමුත් අරමුදලේ සමුච්චිත ශේෂය හීනවීම වලක්වාලීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කළමනා කරණය අපොහොසත් වී තිබුණි.	2007.10.26 දිනැති හා 1520/17 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය ප්‍රකාරව රැස්කරනු ලබන අතිකාල ගාස්තුව ගණනය කෙරේ. ඒ අනුව 2007 වර්ෂයේ සිට ගාස්තු සංශෝධනයක් සිදුකර නොමැත. සේවක අභිප්‍රේරණය සඳහා අවස්ථා කීපයකදී සේවකයන් වෙත ගෙවන අනුපාතය වැඩිකිරීම හා සේවක සංඛ්‍යාව වැඩිවීම මත මෙම තත්වය ඇතිවී තිබේ.	ආදායමට ගැලපෙන පරිදි අතිකාල ගෙවීම් ව්‍යුහයක් සකස් කළ යුතුය.
(ආ) නිලධාරීන් සාමාන්‍ය රාජකාරි වලින් පරිබාහිරව සේවයේ යෙදුනාද යන්න නිවැරදිව තහවුරුවකින් තොරව රේගු අතිකාල ආදායමෙන් සියයට 90 කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් නිලධාරීන් වෙත අතිකාල වශයෙන් ගෙවා තිබුණි.	රේගු අතිකාල අරමුදලින් නිලධාරීන්ට ගෙවීම් කිරීමේදී රේගු 221 යන ආකෘති පත්‍රය අනුව නිසි පරිදි අධීක්ෂණය කරනු ලබන අතර එම වටිනාකම් නිර්දේශ කර අදාළ වගකිව යුතු නිලධාරීන්ගේ අනුමැතිය යටතේ නිවැරදිව ගෙවීම් සිදු කර ඇත.	සාමාන්‍ය රාජකාරි කාලයෙන් පසුව රාජකාරි ඉටුකළ බව තහවුරු කර ගැනීමෙන් පසුව අතිකාල ගෙවිය යුතුය.
(ඇ) 2017 පෙබරවාරි 27 දිනැති දෙපාර්තමේන්තු නියෝග අංක 1140 අනුව රේගු නැව් බඩු පරීක්ෂණ ගාස්තු ලැබීමට හිමිකම් පෑම සඳහා සතියේ දින වල පෙ.ව. 06.00 ට පෙර සහ සති අන්තයන්හිදී සහ රජයේ නිවාඩු දින වලදී පෙ.ව. 09.00 ට පෙර සේවයට වාර්තා කළ යුතු වුවත්, අනුගත විය යුතු පවත්නා චක්‍රලේඛ විධිවිධාන වලට අනුව කාර්යය මණ්ඩල පැමිණීම හා පිටවීම තහවුරු කර ගැනීමකින් තොරව 2012 වර්ෂයේ සිට 2024 වර්ෂය දක්වා රු.3,488,310,572 ක් නැව් බඩු පරීක්ෂණ ගාස්තු වශයෙන් ගෙවා තිබුණි.	සාමාන්‍යයෙන් රාජ්‍ය නිලධාරීන්ට අතිකාල සහ නිවාඩු දින රාජකාරි ඉටු කිරීම වෙනුවෙන් ගෙවීම් සිදු කරනු ලබන්නේ ආයතන සංග්‍රහයේ VIII පරිච්ඡේදය ප්‍රකාරවය. නමුත් ශ්‍රී ලංකා රේගුවේ නිලධාරීන්ට මෙම ගාස්තු ගෙවනු ලබන්නේ ආයතන සංග්‍රහයේ IX පරිච්ඡේදයේ දක්වා ඇති “ගාස්තු” ප්‍රකාරව වේ. එම පරිච්ඡේදයේ 1:1:1 හි සඳහන් පරිදි “රේගු දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන්ට ආණ්ඩුවට කරනු ලබන සේවයක් වෙනුවෙන් ගාස්තුවක් ලබා ගැනීමේ හැකියාවක් ඇත.”	අනුගත විය යුතු පවත්නා චක්‍රලේඛ විධිවිධාන වලට අනුව කාර්යය මණ්ඩල පැමිණීම හා පිටවීම තහවුරු කර ගත යුතුය.

(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට ණයගැතියන්ගෙන් රු.71,111,110ක ශේෂය අයවිය තිබූ අතර එකී ශේෂය තුළ වර්ෂ දෙකකට වඩා වැඩි කාලයක් ගත වී ඇතත් අය කරගෙන නොතිබූ එකතුව රු.4,631,314 ක ණය ශේෂ ඇතුළත් වී තිබුණි. උක්ත හිඟ ණය ශේෂ අතර වූ ආයතන 14 කට අයත් එකතු වටිනාකම රු.718,388 ක ණය ශේෂ වසර 6ක් තුළ නොවෙනස්ව පවතින නමුත් දීර්ඝ කාලයක් හිඟහිටිව පවතින මෙම ණය ශේෂයන් අයකර ගැනීමට ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

මෙම හිඟ ණයගැති ශේෂ මුදල ගෙවන තෙක් නැවත ලියාපදිංචි අංක නිකුත් කිරීම නතර කිරීමට හා හිඟ මුදල ගෙවන තෙක් නැවත වාර්ෂික බැඳුම්කර යාවත්කාලීන නොකිරීමට කටයුතු කර ඇත. ඒ අනුව 2024.12.31 දිනට පැවති ණයගැති ශේෂය 2025.04.30 දිනට රු.22,486,271 දක්වා අඩු කරගෙන ඇත. ඉතිරි ණයගැති ශේෂ අයකර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් තවදුරටත් කටයුතු කරමින් පවතී.

හිඟ ණය ගැති ශේෂ කඩිනමින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.2 මෙහෙයුම් අකායර්ක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ අතිකාල වෙනුවෙන් රු.911,808,364 ක්, නැව්බඩු පරීක්ෂණ ගාස්තු රු.307,102,576ක් හා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ කටයුතු වෙනුවෙන් රු.14,976,000ක් ලෙස ආදායම් ලැබී තිබූ අතර ඊට අදාල කාර්යයන්ට සම්බන්ධවූ නිලධාරීන්ට අතිකාල අදායමෙන් සියයට 108.38 ක් ලෙස රු.988,217,366ක් නැව්බඩු පරීක්ෂණ ආදායමෙන් සියයට 50 ක් ලෙස රු.153,551,288ක් හා තොරතුරු තාක්ෂණ ආදායමෙන් සියයට 80 ක් ලෙස රු.11,980,800ක් ගෙවා තිබුණි. ඉහත ගෙවීම් ක්‍රියාවලිය විධිමත් පාලනයක් යටතේ සිදු නොවන බව ඉකුත් විගණන වාර්තාවල අඛණ්ඩව පෙන්වා දී ඇතත්, මෙම තත්ත්වය විධිමත් කිරීම සඳහා මේ දක්වා ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි. ප්‍රචර්තන වර්ෂය තුළ දී ද රැස් කළ අතිකාල ආදායම ඉක්මවා රු.76,409,002ක් නිලධාරීන් වෙත අතිකාල ගෙවීම් කර තිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

2007.10.26 දිනැති හා 1520/17 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය ප්‍රකාරව රැස්කරනු ලබන අතිකාල ගාස්තුව ගණනය කෙරේ. ඒ අනුව 2007 වර්ෂයේ සිට ගාස්තු සංශෝධනයක් සිදුකර නොමැත. සේවක අභිප්‍රේරණය සඳහා අවස්ථා කීපයකදී සේවකයන් වෙත ගෙවන අනුපාතය වැඩිකිරීම හා සේවක සංඛ්‍යාව වැඩිවීම මත මෙම තත්ත්වය ඇතිවී තිබේ. අයකරනු ලබන ගාස්තු වර්තමානයට ගැලපෙන පරිදි සංශෝධනය සඳහා දැනටමත් ගැසට් පත්‍රයක් කෙටුම්පත් කර මුදල් අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතියට ඉදිරිපත් කර ඇතත් ඒ සඳහා අවශ්‍ය අනුමැතිය මෙතෙක් ලැබී නොමැත.

නිර්දේශය

අතිකාල අරමුදලේ ආදායම් සහ අරමුදලින් සිදුකරන ගෙවීම් සම්බන්ධ විනිවිදභාවය හා නෛතිකත්වය ඇතිකෙරෙන ව්‍යුහයක් සකස් කළ යුතුය.